

conferat, deliberet, examinet, ac judicet, an necessitas communis tanta sit, ut laicorum facultates non sufficiant, consequenter etiam de bonis ecclesiarum et personarum ecclesiasticarum succurrendum videatur? Communis ac certa, textu claro cit. c. *Non minus*. h. t. ibi: « Nisi episcopus, et clerus tantam necessitatem vel utilitatem aspexerint, ut ubi laicorum non suppetunt facultates, subsidia per ecclesias existiment conferenda: » et c. *Adversus*. eod. ibi: « Si episcopus simul cum clero tantam perspexerit necessitatem, » etc. ubi nomine *cleri*, non solum capitulum cathedrale, sed totum clerum diocesis intelligi volunt Abbas, in c. *Non minus*. 4. h. t. n. 5. et ibi Fagnanus, n. 23. atque Barbosa, n. 7. Bellet. *Disquis. cleric.* p. 1. tit. *de Exempt. cleric.* § 2; n. 5; Pignatell. n. 34. ubi citat Rotæ decisionem, cum communi aliorum dicentium, non sufficere deliberationem episcopi cum capitulo cathedrali, multo minus solius episcopi, arg. Clem. 1. et 2. *de Censib.* Ratio est, tum quia concursus cleri requiritur hic ad formam: tum quia, « quod omnes tangit, ob omnibus debet approbari, » c. *Quod omnes*. 29. *de Reg. jur.* in 6. Putat tamen Suarez, lib. IV. *de Immunit. Eccles.* cap. xxvi, n. 16; Castro Palao, p. II. tract. XII. disp. un., punc. 9, n. 8. probabile esse, quod sufficiat, si episcopus cum capitulo cathedrali deliberet; quia nomine *Clericorum* etiam solet intelligi capitulum, arg. c. 1. *de Censib.* et ibi Glossa, in casu. Accedit multarum dioceseon consuetudo, « quæ est optima legum interpretis, » c. *Cum dilectus*. 8. *de Consuetud.* qua videmus integrum clerum in hoc negotio non audiri, sed solum deliberare episcopum cum capitulo.

Porro si episcopus cum capitulo, vel toto clero deliberans agnoscit adesse revera gravem communem et tantam necessitatem, quod laicorum facultates non sufficiant, non est amplius in eorum arbitrio, consentire vel dissentire ad contribuendum, sed tenentur concurrere; eo quod per jura citata non tribuatur eis potestas consentiendi, vel dissentiendi, sed tantum cognoscendi, ac judicandi, an gravis communis, ac tanta necessitas adsit, an ut laicorum non suppetant facultates, uti bene advertit Pignatell. loc. cit. per jura citata. Quamvis etiam cognita tanta necessitate possint, imo debeant actualem contributionem differre, donec consulatur Romanus Pontifex juxta statim dicenda n. seq.

Possunt proin principi territoriali contributionem petenti respondere, se ex parte sua justam petendi causam agnoscere, et ad concurrendum de bonis ecclesiasticis paratos quidem esse, sed tamen interim non posse, donec prius etiam consulatur Summus Pontifex.

259. V. *Ut consulatur Papa, ejusque requiratur assensus.* — V. Requiritur, ut « propter imprudentiam quorundam Romanus Pontifex prius consulatur, cujus interest communibus utilitatibus providere: » prout in terminis statuitur in c. *Adversus*. 7. h. t. et Extravag. h. t. ac etiam in Bulla *Cenæ Domini*. § 18. et Urbani VIII. *Romanus Pontifex*, § 6. quam habes infra n. 274. et doctores communiter, qui simul notant, non tantum laicos exigendo, sed etiam clericos sponte solvendo exactiones quascunque, et episcopos concedendo, aut consentiendo, ut solvantur, illicite et invalide agere, nisi adsit consensus summi Pontificis. Abbas, in c. *Adversus*, h. t. n. 6; Pirhing, h. t. n. 72; Pignatell. tom. III, consult. 15, n. 35. et alii, Arg. Extravag. un. h. t. neque enim possunt clerici renuntiare privilegio in favorem totius ordinis et status clericali concessio, arg. c. *Si diligenti*. 12. *de Foro competent.* Nec episcopus eidem derogare, aut præjudicare, cum inferior in legem superioris nullam habeat potestatem, arg. Clem. *Ne Romani, de Elect.*

260. *Nisi periculum sit in mora.* — Limitatur tamen hæc conditio in casu, quo est periculum in mora, et Pontifex tam cito adiri non potest; tunc enim, si cæteræ conditiones adsunt, sufficeret consensus episcopi et cleri. Abbas, in c. *Non minus*. h. t. n. 19, ubi sic ait: « Putarem tamen, quod ubi tanta necessitas immineret, quod non posset sine aliorum scandalo, vel periculo haberi prius recursus ad Papam, quod sufficeret tunc deliberatio episcopi et cleri. » idem docet Pignatell. loc. cit. n. 37; Pirhing, h. t. n. 72; Castro Palao, ubi supra n. 7; Diana, p. V, tract. I, resolut. 11; Sylvest. *Immunitas*. 1, n. 20, cum communi aliorum; arg. l. *Tutor qui repertorium*. ff. *de Administ. tutor.* quia necessitas non habet legem; et « quod non est licitum in lege, necessitas facit licitum, » c. *Quod non est de Reg. jur.* cum concordant. Notant tamen doctores citati, quod licet talis necessitas facile possit contingere in exactione ad unum, vel alterum actum, aut ad breve

tempus; tamen si necessitas longiori tempore duret, Papa adiri debeat, si diutius contributio continuanda erit, non obstante, quod eadem sine consensu Papæ, urgente moræ periculo fuerit incœpta; quia cum quoad continuationem lex non obstante necessitate adimpleri possit, uti supponitur, servari debet, eo quod causa excusans deficiat. Porro sicut urgente moræ periculo absque consensu Papæ exactiones fieri possunt, sic etiam absque consensu episcopi et cleri fieri poterunt, si urgens necessitas, et moræ periculum etiam episcopum adire non patitur: uti contingere potest tempore belli in uno vel altero casu particulari, ubi non sufficiente auxilio laicorum exiguntur, ut personæ ecclesiasticæ cum curribus, et equitibus vel annonæ, etc. concurrant ad evadendum imminens periculum laicis, et clericis, commune, moramque non patiens. Ratio est eadem, quæ supra. Accedit, quod de jure non magis requiratur deliberatio ac consensus episcopi et cleri, quam Papæ; ergo si ob moræ periculum potest exactio fieri sine consensu Papæ, poterit etiam fieri sine consensu episcopi et cleri, si respectu hujus simile urget periculum.

261. VI. *Ut clerici non per laicos, sed ecclesiasticos judices campellantur ad contributionem actu faciendam. Et quid, si episcopus cum clero contributionem denegat.* — VI. Requiritur, ut contributio ab ecclesiis, ac personis ecclesiasticis sponte, ac sine ulla exactione, seu compulsione laicali fiat. Fagnanus, in c. *Non minus*. 4, h. t. n. 31; Pirhing, eod. n. 72, et alii, arg. cit. *Non minus*. h. t. ibi: « Absque nulla coactione, » quod idem habetur c. *Adversus*. 7, eod. ubi etiam additur, « debere laicos humiliter et devote recipere cum gratiarum actione, quod eis præbetur a personis ecclesiasticis. » Possunt tamen et debent inferiores personæ ecclesiasticæ per judicem ecclesiasticum, episcopum nempe, compelli, si necessitatis casu, debitis conditionibus vestito nollent contribuere. Quod si in tali casu ipse etiam episcopus una cum clero contribuere recusaret, nec tunc compellere, aut vim inferre posset princeps laicus, sed ad pontificem recurrere deberet; nisi esset periculum in mora; tunc enim si concurrentibus requisitis conditionibus episcopus cum clero ad sublevandam necessitatem concurrere recusaret, etiam compellere, et necessariam vim inferre posset princeps laicus; ut bene ad-

vertit Pignatell. loc. cit. n. 37; tum quia censetur adesse præsumpta voluntas Papæ; tum quia necessitas non habet legem; c. *Quod non est de Reg. jur.*; tum quia subintrat jus naturale, quo respublica jus habet ad se protegendum etiam contra ecclesiasticos, si hi suis partibus satisfacere nolunt: sicut enim constitutus quisvis privatus in casu extremæ necessitatis invadere et accipere potest ecclesiæ, et ecclesiasticæ personæ bona, quæ sibi ad sublevandam necessitatem sunt necessaria.

262. *Afferuntur plures declarationes cardinalium pro materia immunitatis.* — Pro confirmatione conclusionum tam in hoc, quam præced. § positarum subjungo plures declarationes cardinalium, quas fidelissimus collector, ac insignis canonista Jacob. Pignatell. habet, tom. II, consult. 54, ubi n. 68, sequentem ponit: « Bona quæ transeunt ad ecclesiasticos sunt exempta a collectis laicalibus. » Sacra Congregatio in Montis Regl. 14 februarii 1645.

263. Dein n. 85. « Ecclesiastici non possunt gravari prætensa gabella communitatis. » Ead. sacra Congregatio in Urbinaten. 16 julii 1627.

264. N. 86. « Ecclesiastici non tenentur ad onera in favorem principum. » Ead. sacra Congregatio in Casal. 18 augusti 1627.

265. N. 87. « Nec tenentur ad solutionem oneris nuncupati, il Tasso. » Ead. Congregatio Casalen. 9 junii 1637.

266. N. 88. « Clericus non potest sponte solvere gabellas a laicis impositas. » Ead. Congregatio in Vicent. 1638, et in Adrien. 27 septemb. 1632.

267. N. 89. « Non est permittendum, ut pro universitatum oneribus quidquam ecclesiastici contribuant, neque sub elemosinæ nomine. » Sacra Congreg. episcop. in Sapullacen. 21 maii 1598.

268. N. 91. « Clerici non tenentur solvere onera imposita per communitatem super eorum bonis patrimonialibus, et domibus ubi habitant, etiam quod antea solverint. » Sacra Congregat. immunit. 7 decemb. 1632.

269. N. 93. « Bona acquisita a clericis, et quibusvis personis ecclesiasticis sunt immunita ab oneribus laicis. »

270. N. 99. « Patrimonium clericis est exemptum instar honorum ecclesiasticorum. » Sacra Congregat. in Tricarcan. 14 septemb. 1603.

271. N. 102. « Patrimonium sacerdotum

gandet exemptione a gabellis. » Sacra Congregat. in Camerin. 24 maii 1627.

272. *Demonstratur practice moderna praxis laicorum nullo niti fundamento, nec tuta fieri conscientia.* — Quæritur II. Si, uti per conclusiones ad quæsitum n. 237 factum, positas dictum est, Ecclesiæ, ecclesiasticæque personæ, et bona eorum quælibet immunes sunt ab omnibus tam ordinariis, quam extraordinariis oneribus, tributis, collectis, exactionibus, vectigalibus, gabellis, etc. Quo ergo titulo, et fundamento, qua item conscientia principes et domini territoriales exigant ab ecclesiis, monasteriis, clericis, bonisque eorum præsertim de novo acquisitis, ac de patrimonialibus eorundem tributa, exactiones, tam ordinaria quam extraordinaria? Gabellas item, ac vectigalia? Resp. Me plane nullum solidum scire fundamentum, aut justum titulum. Nam si quis esset, deberet esse vel dispositio legum civilium: vel consuetudo saltem immemorialis: vel privilegium apostolicum: vel quia leges ecclesiasticæ pro immunitate facientes alicubi non fuere receptæ, vel non promulgatæ. Atqui neutrum horum est. Non primum; tum quia licet quædam reperiantur leges civiles, quæ videntur uni vel alteri ex conclusionibus positis contrariæ, tamen sunt etiam pro iisdem universaliter facientes, prout patet ex Authen. *Item nulla. c. de Episcop. et cleric.* quæ leges utique ad favorem immunitatis concordandæ ac interpretandæ sunt; cum « odia restringi, et favores conveniat ampliari, » ac in dubiis vel obscuris pro immunitate sentiendum sit per dicta n. 200; tum quia etsi leges quædam civiles aperte in contrarium militarent, nihil principibus sæcularibus prodesset; cum in materia immunitatis ecclesiasticæ nequiquam dispositio civilis, sed canonica sit attendenda: imo illa quoad hoc omnino sit nulla ac irrita, arg. *c. Ecclesia S. Mariæ, de Constit.*

Secundo justum titulum non præbet consuetudo etsi immemorialis; tum quia immunitas realis, et personalis est juris divini per dicta n. 230, contra quod nihil valet consuetudo, *c. fin. de Consuetud.*; tum quia consuetudo contra immunitatem ecclesiasticam etiam quoad bona propria clericorum vocatur *corruptela, c. Quamquam, de Censib.*; tum quia quævis consuetudo etiam immemorialis singulis annis revocatur per Bullam *Cænæ Domini*.

Tertio titulus justus non desumitur ex privilegio; tum quia multi nullum exhibere possunt; tum quia, si quod aliquibus datum esset, non amplius valeret, cum omnia etiam imperatoribus, et regibus concessa privilegia immunitati ecclesiasticæ adversa sint revocata, et etiamnum singulis annis revocentur per Bullam *Cænæ Domini* § 25, ac specialiter per Bullam Urbani VIII, *Romanus Pontifex*, quæ est 159, constitutio dicitur Pontificis in Bullario Cherubini.

Quarto nihil juvat, si dicatur, leges et constitutiones pro immunitate facientes, non esse promulgatas, vel non receptas. Nam contra est; tum quia jus canonicum ubique censetur sufficienter promulgatum, juxta omnes; tum quia Bulla *Cænæ Domini* pro immunitate ecclesiastica, vel maxime faciens, et antiquos canones renovans singulis annis solemnissime, ac sufficientissime promulgatur: quam non recipere non est in potestate ullius, cum quivis legem justam non accipiens graviter peccet, ut constat ex doctrina contraria damnata per Alexandrum VII; tum quia in citata Bulla Urbani VIII, (ubi non tantum quid pro immunitate reali, et personali per sacros canones, concilia generalia, ac constitutiones pontificias etiam *Cænæ Domini* est constitutum, confirmatur et innovatur, sed insuper omnia in contrarium indulta privilegia, consuetudines, et alii prætextus ac tituli annullantur, irritantur, ac in futurum prohibentur sub tot, et talibus clausulis, ut nulla evadendi via supersit). Et § 4 expresse statuitur, quod illicitum, invalidum, ac censuris et restitutioni obnoxium sit, quicquid agitur contra immunitatem realem, ac personalem, etsi id fiat « sub prætextu, quod bullæ seu constitutiones apostolicæ non fuerint publicatæ, vel usu receptæ, aut contrario usu quantumlibet longissimo abrogatæ, » etc. Et ad finem Bullæ additur: quod postquam hæc Bulla Romæ in consuetis locis fuerit promulgata, « omnes et singulos arctet et afficiat, proinde ac si illorum unicuique personaliter intimata et notificata fuisset: » consequenter titulus non receptæ, aut non promulgatæ legis penitus nullum præbeat fundamentum; tum tandem quia immunitas realis, ac personalis est de jure divino, quod recipere, eique accommodare utique quivis tenetur.

273. *Clerici etiam sponte non possunt solvere exactiones laicales, et alicui a sponte dan-*

tibus non possunt accipere. — Illustrissimus Jominus cancellarius Baviaræ intimus Gasparus Schmidt in sua *Semicenturia secunda*, controversia 15, (ubi quæstionem ponit, an et quo jure clericos collectare liceat?) exacte discurret ingenueque fatetur, se plane nullum invenire legitimum titulum, nisi quia clerici in Bavaria per duo jam sæcula sponte contribuerint, quod et ut in posterum faciant, hortatur. Verum nec hic titulus sufficit, utpote nec laicos recipientes, nec clericos dantes excusans: cum in citata Bulla Urbani VIII, § 6, illicitas, ac invalidas, et restitutioni obnoxias declaret « omnes, ac singulas contributiones quascunque, collectas, gabellas militum, hospitationes, aliaque onera et gravamina, quæcunque super ecclesiis, monasteriis, et locis piis, etc. earumque vel eorum bonis seu fructibus per laicos quoscunque quomodolibet qualificados absque sufficiente facultate apostolica impositas, exactosque etiam a sponte dantibus, vel contribuentibus; tum quia in Bulla *Cænæ Domini* § 18, excommunicantur illi quoque laici, qui collectas, exactiones, aliave onera clericis aut locis piis eorumve bonis imposita, etiam a sponte dantibus, et concedentibus absque licentia Sedis apostolicæ speciali et expressa recipiunt; tum tandem quia etiam « Clerus non potest solvere collectas absque incurso censurarum, » prout in terminis declaravit sacra Congregatio immunitatis in Volaterrana 18 septemb. 1629, apud Pignatell. tom. II, consuit. 54, n. 62, cui concordat etiam Declaratio ejusdem sacre Congregationis allegata supra n. 266.

Ut proin non appareat, quo justo titulo domini laici ecclesias, monasteria, aliave loca pia, aut personas ecclesiasticas, earumque bona collectis, exactionibus, tributis contributionibus, aliisque oneribus ordinariis vel extraordinariis gravare valeant, aut praxis eorum defendi valeat, aut quomodo a restitutione excusari valeant: item quomodo in conscientia tuti esse possint, præsertim post Bullam Urbani VIII, *Romanus Pontifex*, in qua omnes excogitabiles prætextus, ac tituli, quibus principes se tutos inaniter existimant, ita tolluntur, potius jam pridem sublatis, ac nulli declarantur, ut non videam, quidnam pro sua defensione, et conscientiæ securitate afferre valeant. Et quoniam *Bullarium* in quo præfata Bulla continetur, non cuius ad manum est; Bulla

vero hæc lecta, et scitu dignissima, utilissima, imo necessaria sit, eam ex memorati Cherubini *Bullario*, tom. IV, ubi 159, constitutio Urbani VIII est, per extensum hic pono, quam si una cum clausulis derogatoriis legeris, benevole lector, mecum senties.

274. *Bulla Urbani VIII, Romanus pontifex, pro immunitate ecclesiastica omnium maxime faciens, et lectu dignissima per extensum ponitur.*

Urbanus papa VIII, ad perpetuam rememorationem.

« Romanus Pontifex in sacra beati Petri Sede a Domino constitutus non valens curam suæ pastoralis sollicitudinis in gregem sibi commissum personaliter in qualibet mundi parte exercere, legatos etiam de latere, ac nuntios, aliosque ministros apostolicos ad diversas provincias, et regna, prout cognoscit in Domino expedire, consuevit destinare, ut vices suas supplendo, facultatesque sibi concessas non excedendo, errata corrigant, et commissis sibi populis justitiæ, et gratiæ incrementa ministrent; juraque Sedis apostolicæ, jurisdictionem, et libertatem ecclesiasticam tueantur, ac de gravioribus summum Pontificem reddant certiorum, remediaque, ac mandata opportuna, apostolica expectent, et exequantur.

« § I. Cum autem, ut accepimus, a nonnullis prætendatur, quosdam ex legatis sive natis, sive aliis etiam de latere, etiam S. R. E. cardinalibus, nuntiisque ac aliis ministris apostolicis quovis nomine nuncupatis, ac etiam ex rectoribus seu gubernatoribus provinciarum, civitatum, et locorum ditionis temporalis S. R. E. per Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam per Nos missis, cæterisque officialibus Camerae apostolicæ, ac Romanæ Curiae, etiam S. R. E. cardinalibus, etiam vicecancellariis, et camerariis, ac feudatariis quantumlibet qualificatis, et individua mentione dignis, ac etiam Baronibus, aliisque jurisdictionem quomodolibet exercentibus aliqua eidem Sedi, aut jurisdictioni, vel immunitati, seu libertati ecclesiasticæ, ecclesiisque, et personis ecclesiasticis præjudicialia præter, aut contra facultates sibi concessas nedum fecisse, declarasse, concessisse, ac decrevisse, sed etiam prædicta, et quæcunque eis præjudicialia, a quibuscunque aliis sive

ecclesiasticis, sive laicis quemodolibet qualificatis, sufficientem facultatem apostolicam non habentibus, commissa et facta, onerataque super ecclesiis, ac earum bonis, et juribus, earumque fructibus absque sufficienti facultate apostolica imposita transgressionesque, et excessus contra sacrorum canonum, constitutionum apostolicarum, et conciliorum universalium dispositionem contra Sedem apostolicam, jurisdictionem, immunitatem, aut libertatem ecclesiasticam, seu ecclesias, et personas ecclesiasticas, earumque bona, et jura quaecunque quemodolibet commissos, et perpetratos tolerasse, et approbasse, vel quemodolibet permisisse seu eisdem præjudicialibus consensisse, imo ex ipsorum legatorum, nuntiorum, et ministrorum apostolicorum, ac etiam respective gubernatorum, provinciarum, civitatum, et locorum ditionis temporalis ejusdem Sedis apostolicæ, et quorumcunque aliorum officialium ipsius, seu cujuslibet eorum asserta scientia, taciturnitate, tolerantia, vel consensu, ipsorumque præjudicialium observantia inferri posse tam in prædictis, quam in cæteris quibuscunque præjudicialibus nedom ad præsumptam scientiam, tolerantiam, consensum, seu approbationem Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, et cujuslibet eorum, ac nostram, sed etiam ad præsumendum super eis, et eorum quolibet fuisse concessum beneplacitum apostolicum, etiamsi prædecessores Nostri prædicti multoties ea via, qua licebat se opposuerint, et Nos quoque contradixerimus concessionem quoque gratias quascunque, ac investituras etiam civitatum, terrarum, castrorum, aliorumque locorum, et bonorum etiam jurisdictionalium, et eandem apostolicam Sedem, seu ad ecclesias inferiores respective spectantium, ab aliquibus ex eisdem prædecessoribus nostris, vel a praelatis seu rectoribus ecclesiarum inferiorum prædictarum, quomodocunque et quandocunque ad certas vitas, aut generationes, seu lineas jam extinctas, vel ad certum tempus jam elapsum, illorumque, ac illarum pignorationes, seu in pignus dationes, ac alienationes cum pacto redimendi factas ex prædicta asserta scientia, et tolerantia Sedis apostolicæ nedum longius protrahi, sed etiam perpetrari, aliaque indebita, et injusta prætentantur in prædictæ Sedis apostolicæ, jurisdictionis, immunitatis, seu libertatis ecclesiasticæ, aliarumque ec-

clesiarum personarumque ecclesiasticarum maximum detrimentum, et populorum grave scandalum, animarumque ipsorum prætentantium transgrediendum, vel occupantium, seu usurpantium, ac in censuris eo ipso incursis insordescendum perniciosum.

« § 2. Propterea Nos, sicut ex onere pastoralis tenemur indemnitate Sedis apostolicæ, jurisdictionisque, ac libertatis ecclesiasticæ, ecclesiarumque et personarum ecclesiasticarum, quantum nobis ex alto conceditur, prout iidem prædecessores nostri omnibus præjudiciis obviam ire exoptarunt consulere volentes, attendentesque, quod prædicti legati, nuntii, et cardinales etiam vicecancellarii, et camerarii, aliique omnes, et singuli prædicti sine speciali Papæ mandato nulla eidem Sedi, et ecclesiis, aliisque prædictis præjudicialia unquam facite, vel expresse facere potuerunt, vel possunt, quodque ob locorum distantiam, ac negotiorum molem, quibus Sedes apostolica premitur, hujusmodi præjudicia non fuerunt summo pontifici, pro tempore existenti minusque ejus successoribus nota saltem eum suis circumstantiis præjudicium inferentibus, et aggravantibus, quodque confirmationes, approbationes, et beneplacita Papæ præsertim ubi actum fuit, vel agitur de præjudicio perpetuo, semper consueverunt in scriptis expediri præcipue per litteras apostolicas sive sub plumbo, sive in forma brevis sub anulo piscatoris, prout etiam in pontificatu nostro expediuntur, ideo si in registris apostolicis, quæ fideliter custodiuntur, et asservantur, prædictorum quorumcunque præjudicialium approbationes, confirmationes, vel beneplacita apostolica non reperiuntur descripta, seu registrata, vel non exhibentur originalia litterarum apostolicarum, aut transumpta juxta formam constitutionis nostræ desuper alias editæ sub datum Romæ apud sanctam Mariam majorem sub die 1 junii 1635, pontificatus nostri anno duodecimo, inde deducitur, neque Romanos Pontifices prædecessores nostros, nec Nos unquam præjudicialia approbasse, vel confirmasse, beneplacitaque apostolica super præjudicialibus nunquam concessisse: ac denique quod Romani Pontifices prædecessores Nostri pro damnandis, impugnandis, et evitandis omnibus, et singulis præjudicialibus, illisque et prætentis tolerantibus, consensibus, possessionibus, intrusionibus, occupationibus, observantiis, præscriptionibus quibus-

§ X. DE ONERIBUS, PRESTATIONIBUS, ET EXECUTIONIBUS, ETC.

omnibusque impediendis, interruptis, penitusque avertendis, et excludendis hactenus consueverunt quolibet anno in die cænæ Domini facere processus generales, bullas ejusdem cænæ nuncupatas, et publicare contra quoscunque, sicut etiam Nos fecimus et publicavimus prout in eis; idcirco etiam prædicta omnia, et singula eidem Sedi apostolicæ, jurisdictioni, vel immunitati, aut libertati ecclesiasticæ, seu ecclesiis, vel personis ecclesiasticis, earumve bonis, juribusque ac fructibus quemodolibet præjudicialia, per prædictos, et alios quoscunque contra, aut præter facultates eis concessas facta eo ipso fuerint, et sint nulla et invalida.

« § 3. Nihilominus abundantiori cautela uti volentes omniumque, et singulorum quemodolibet præjudicialium quandocunque, et a quibusvis, ac ex quacunque causa, et quovis modo factorum, et gestorum, ac inde secutorum quorumcunque, cæterorumque sui de necessitate forsitan exprimendorum, ac inserendorum tenores, etiam majores, et veriores pro plene expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, certa que scientia ac matura deliberatione nostris deque apostolicæ potestatis plenitudine, motique ex causis prædictis, aut illarum altera, seu ex aliis justis et rationabilibus animum nostrum moventibus ac quarum omnium, et singularum verificationum Ecclesiam Romanam præfatam, Sedemque apostolicam, et quemcunque alium nunquam non teneri volumus, ultra quascunque revocationes hactenus factas, quas innovamus, hac nostra perpetua constitutione declaramus omnia, et singula acta, decreta, statuta, indulta, concessionem, ordinationes, declarationes, concordias et pacta, etiam nomine ejusdem Sedis apostolicæ inita, venditionesque, et alienationes officiorum aliorumque ejusdem Sedis, ecclesiarumve inferiorum jurium, et quascunque alias dispositiones quocunque nomine nuncupatas, eidem Sedi apostolicæ, Romanæque Ecclesiæ, seu quibuscunque aliis ecclesiis, seu locis piis, ac personis ecclesiasticis quemodolibet præjudicialia, et præjudicialia, a quibuscunque legatis etiam de latere, etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalibus, nuntiis, seu aliis ministris apostolicis, cameræque apostolicæ, et Romanæ curiæ officialibus, et ministris etiam cardinalibus vicecancellariis, et camerariis, et respective rectoribus, et gubernatoribus feudaliis, baronibus, et

cæteris jurisdictionem quemodolibet exercentibus, aliisque præfatis quantumlibet qualificatis, et individua expressione dignis, quandocunque, qualitercunque, et quomodocunque præter, vel contra facultates, eis concessas facta, et gesta, factasque et gestas, aut alias quovis modo ab eis emanatas emanatas hactenus, etiam per modum editi, declarationis, constitutionis, pragmaticæ reformationis, ac alias quemodolibet, etiam cum clausula, salvo reservato Sedis apostolicæ beneplacito, vel fortasse etiam cum intentione data vel promissione etiam facta illud ab hac sancta Sede, seu a Romano Pontifice, aut etiam a Nobis impetrandi, etiam cum prætensa illarum executione, et observantia quantumlibet longissima ac aliis inde quemodolibet secutis quibuscunque etiam in favorem, seu intuitu, vel contemplatione imperatoris, regum, aliorumque principum, etiam superiorum, etiam laicorum, nationum rerum publicarum, provinciarum, regnorum, aliorumque dominiorum, et officialium quorumcunque, vel civitatum, universitatum etiam studiorum generalium; collegiorum, religionumve seu militiarum, ecclesiarum, et monasteriorum quorumcunque ordinum, vel aliorum quorumvis, etiam speciali nota dignorum ex quacunque causa, occasione, vel ratione quantumlibet pia, publica, favorabilis, seu privilegiata etiam transactionis vel concordiæ, sive belli treugæ, vel pacis etiam universalis, et ad majus malum, vel scandalum, ut asseritur, evitandum, seu ex aliis rationibus, et causis etiam omnibus insimul concurrentibus, ac alias individua expressionem requirentibus.

« § 4. Nec non quascunque tolerantias, taciturnitates, conniventias, permissiones, consensus, declarationes, executiones, approbationes, vel confirmationes expresse vel tacite dicto, vel facto, ac alias quemodolibet præter, aut contra suas facultates ab iisdem legatis, nuntiis, ac ministris apostolicis, respective rectoribus, gubernatoribus, et feudaliis ut asseritur factas, seu habitas vel respective præstas in quibuscunque actibus eidem Sedi apostolicæ sive jurisdictioni, immunitati, seu libertati ecclesiasticæ, aut ecclesiis, vel personis ecclesiasticis quemodolibet præjudicialibus per quoscunque alios, etiam laicos quantumlibet, ut præmittitur, qualificados, quavis auctoritate, et potestate etiam imperiali, regali, aut quacunque alia,